

Als nens i nenes de Sarajevo

MONTSERRAT MINOBIS

Estimats nens i nenes, he sentit a les notícies i he llegit als diaris que pot ser que la pau arribi aviat a la vostra estimada i assetjada Sarajevo. A Bòsnia. Davant d'aquesta notícia, una no pot deixar de sentir ràbia i impotència en pensar que si ara ha estat possible aquest acord, per què no ha pogut ser abans? Quants sofriments inútils! Morts que ens dolen en l'ànima i una infantesa que no podreu recuperar.

És ara, quan l'estultícia dels polítics se'ns presenta amb tota la seva dimensió, que no volem oblidar que un 78% de vosaltres teniu malsons i només ploràrieu; que el 91% teniu problemes digestius causats per un estrès agut i que la immensa majoria teniu tendències suïcides. No hem d'oblidar —tot i que la memòria és fràgil i trencadissa— que en aquests gairebé dos anys de setge 1.560 nens i nenes han mort i que 14.000 heu estat ferits. Aquestes xifres ens han de colpejar la consciència per sempre més. Molt especialment, la d'aquelles persones que per ambicions polítiques i per manca de decisions i actituds fermes no han pogut —o volgut, fins ara— aturar aquesta guerra.

Sóc conscient que difícilment us podrem retornar el somriure i la infantesa perduda. Però voldria que almenys aquests vostres sofriments ens ajudin a recordar, a tenir present per sempre més que l'any 1989 l'Assemblea General de les Nacions Unides a

través dels representants dels Estats membres van signar la Convenció sobre els Drets dels Infants, que, entre d'altres coses, diu en el seu preàmbul: "... Reconeguent que l'infant, per a aconseguir un desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, ha de créixer en un medi familiar, en una atmosfera de felicitat, amor i comprensió. Considerant que l'infant ha de ser preparat per viure una vida individual en la societat i educat en l'esperit dels ideals proclamats a la Carta de les Nacions Unides, i especialment en un esperit de pau, tolerància, dignitat, llibertat, igualtat i solidaritat..."

Estimats nens i nenes de Sarajevo, quan arribi el dia en què la vostra maduresa us permeti entendre i valorar tot el que us ha passat, jutgeu-nos (als adults) no per les actituds polítiques, sinó per la solidaritat i sentiments de culpabilitat que moltes persones sentim davant el comportament dels qui signen Cartes i Convencions i que després oblidem i no compleixen. M'agradaria que, com diu el poeta Josep Maria Andreu, recuperéssiu l'esperit de la vostra infantesa: "Sóc infant i tot verd més la selva / per entrar-hi amb la passa menuda / i és la prada i el bosc que m'esperen / per viure el silenci creat. / I a l'obaga dels ulls que no entenen / la més forta i remota aventura, / fer una vida d'heroi, inconcreta, / i observar atentament els insectes / en el seu univers d'herba i fulla."

19

Revisió de l'esperit de Rio

SANTIAGO VILANOVA

El futur demostrarà la importància històrica de la Cimera de Rio, del juny de 1992, destinada a promoure el desenvolupament sostenible arreu del món."

Novament, el Simposi Internacional *Una sola Terra*, organitzat per la Generalitat de Catalunya, ens planteja un debat sobre l'estat mediambiental del planeta i sobre les alternatives destinades a preservar els recursos naturals, cada dia més escassos i maltractats.

Les conferències tindran lloc tots els dijous de març i el primer dijous d'abril al Museu de la Ciència de Barcelona. En aquesta ocasió parlarem dels efectes de la Cimera de la Terra, la Conferència sobre el Medi Ambient i el Desenvolupament celebrada a Rio de Janeiro del 3 al 14 de juny de 1992.

El futur ens demostrarà la importància històrica d'aquesta reunió de les Nacions Unides, que es va destinar a promoure el desenvolupament sostenible arreu del món. Aquella cimera ens va acabar d'obrir els ulls davant la gravetat de l'estat ambiental del planeta blau. Efectivament, si l'any 1492, amb el descobriment del Nou Món, la humanitat va conèixer les veritables dimensions de la terra, cinc-cents anys després n'hem reconegut els límits.

En el III Simposi Internacional *Una sola Terra* analitzarem l'esperit de Rio, les seves llums, ombres i les seves lletres mortes. També reflexionarem sobre les convencions i tractats signats, sobre tot els aspectes oblidats per la cimera, com la demografia i el lliure comerç. Parlarem de qüestions decisives com la biodiversitat, el paper de les organitzacions no governamentals (ONG) i del dret inalienable dels pobles indígenes als seus territoris i als recursos que contenen. Brice Lalonde, l'ecologista francès que va arribar a ser ministre de

Dijous que ve s'inaugura el III Simposi Internacional 'Una sola Terra', que planteja un debat sobre l'estat mediambiental del planeta i sobre les alternatives destinades a preservar els recursos naturals, cada dia més escassos i maltractats

Medi Ambient del govern Rocard de 1988 a 1992, inaugurarà els debats parlant de l'impacte mediambiental del GATT. En general, els economistes i els ambientalistes estan d'acord que la clau per aconseguir que el comerç respecti l'entorn és fer possible que la producció reflecteixi el seu cost ambiental total. Les taxes ecològiques poden constituir un dels recursos principals per aconseguir aquesta assumpció de costos.

Quan Robert Malthus va fer un crit d'alerta, la població mundial encara no s'incrementava de 100 milions de persones cada any com passa actualment. Avui els recursos limitats de la Terra són compartits desigualment per uns 5.300 milions d'éssers humans.

El més probable és que el nombre de persones sobre el planeta l'any 2100 estigui entre els 11.000 milions i els 14.200 milions, segons els experts. La immensa majoria de la gent viurà en països en

vies de desenvolupament, amb greus problemes per falta de sol, d'aliments i d'aigua. No podem enganyar-nos: l'explosió demogràfica tocarà sostre d'aquí a pocs temps.

Anne H. Ehrlich, del departament de ciències biològiques de la Universitat de Stanford, que junt amb el seu marit Paul s'ha especialitzat en demografia i medi ambient, disertarà sobre aquest polèmic tema.

D'altra banda, el treball dels grups de ciutadans, conscients de la urgència d'organitzar-se en defensa del medi ambient i de la qualitat de vida en els països pobres, és una esperança certa per aconseguir un desenvolupament just i sostenible. Warren Lidner, director executiu del Global Forum 94 i del centre Our Common Future, es referirà al paper de les ONG després de la Cimera de la Terra i del futur d'aquesta xarxa de solidaritat mundial integrada per comunitats indígenes, camperols, grups de dones i col·lectius afectats per projectes i grans infraestructures que ocasionaran nous danys a reserves forestals i boscos tropicals.

El Tractat sobre la Biodiversitat va ser un dels temes més substancials, i alhora controvertits, de la Cimera de la Terra. Malgrat el progrés científic, només hem estat capaços de posar nom a segurament menys del deu per cent de plantes i animals que cohabitaven amb nosaltres. La biodiversitat està amenaçada per la sobreexplotació de la terra, els monocultius intensius, la desforestació, el cultiu d'espècies de creixement ràpid, l'alteració dels cicles hidrològics i la contaminació de les aigües subterrànies i superficials, entre altres impactes deguts a les activitats econòmiques de l'home.

Nelson Alvarez, membre de GRAIN (Genetic Resources Ac-

tion Internacional), ens parlarà de la relació entre la conservació de la biodiversitat i la pràctica d'una agricultura més respectuosa amb la naturalesa. Cal, per això, racionalitzar l'ús dels adobs químics i millorar la formació i consciència dels pagesos.

Finalment, Marcos Terena, president del Comitè Intertribal, únic indígena que va parlar a la Cimera de la Terra, es referirà a la Carta dels Pobles Indígenes (Kari-Oca). Un veritable desenvolupament ecològic no es pot fer sense ajudar les cultures en perill d'extinció. La biodiversitat biològica està inextricably vinculada a la diversitat cultural. Els pobles nadius disposen d'un cos de coneixements —codificat en els seus llenguatges, costums i pràctiques de subsistència— que pot competir amb les biblioteques de la ciència moderna.

Junt amb els ponents estrangers tindrem també la presència com a presentadors de Joan Martínez, Lluís Paluzie, Assumpta Codinachs, Josep Maria Ferigla i Francesc Santasusana.

Aquest tipus de debats ecològics ens ajuden a pensar globalment (considerant la Terra com la casa comuna) i ens motiven per actuar localment, millorant el nostre compromís amb la nostra pàtria catalana.

La defensa de la llengua és fonamental, però seria una miopia pensar que una nació pot preservar la seva identitat amb uns paisatges desfigurats i un territori degradat. El nostre progrés econòmic, social i polític s'ha de fer compatible amb la salut mediambiental. El medi ambient és el gran repte de final de segle per als polítics, els empresaris i els treballadors; una responsabilitat compartida de tots els que vivim en aquesta única Terra-pàtria.

Santiago Vilanova, periodista, és el director del III Simposi Internacional 'Una sola Terra'

BÚSTIA

Rellegint Stefan Zweig

L'AVUI del divendres 11 de febrer publica un article de l'Enric Jardí que duu el mateix títol que encapçala aquesta Bústia.

Posseeixo el llibre al qual fa referència, *Momentos estelares de la Humanidad* (edició 1937), del qual és autor Stefan Zweig, subtítulat *Cinco miniaturas históricas*, traducció directa de l'alemany al castellà a cura de Màrius Verdaguer. Les *Cinco miniaturas históricas* de les quals el mateix Zweig parla al pròleg del llibre són cinc narracions:

El minuto mundial de Waterloo (Napoleó 1815). *La Elegía de Marienbad* (Goethe 1823). *Descubrimiento de Eldorado* (J.A. Suter, Califòrnia 1848). *El momento heroico* (Dostoievski 1849). *La lucha por el Polo Sur* (Capità Scott 1912).

O sigui que en l'esmentat llibre no hi ha cap capítol o narració independent que tracti de la caiguda de Constantinoble (1453). ¿Deu correspondre aquest episodi a un altre llibre de l'esmentat escriptor austríac? Si fos així, molt me'n plauria la confirmació.

D'altra banda, no cal dir que tant la referència que l'Enric Jardí fa de l'esmentat episodi puntual, com les concommitàncies que hi troba amb situacions polítiques dels nostres dies em mereixen, com sempre, una total —encara que modesta— aquesescència. Carles Giménez i Miquel. Barcelona.

■ Totes les cartes adreçades a la Bústia de l'AVUI —encara que es publiquin amb pseudònim— han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça i número del carnet d'identitat. Així mateix, cal que siguin escrites a màquina a doble espai i per una sola cara i que no superin les quinze línies d'extensió.